

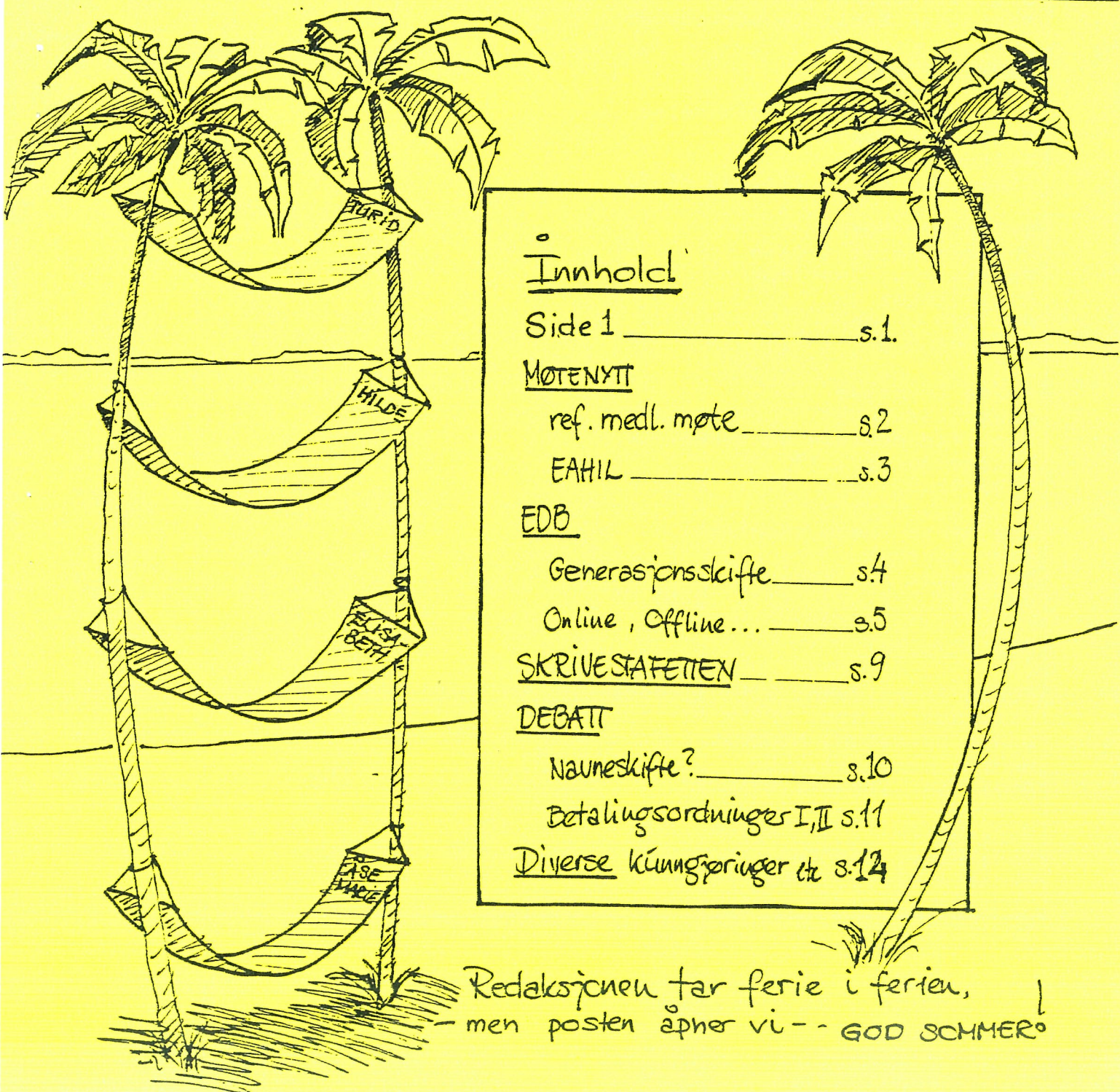

SMB-nytt

nr. 2

Norsk Bibliotekforening vol 14, 1989

Spesialgruppen for
medisinsk bibliotekvirksomhet

Innhold

Side 1 _____ s.1.

MØTENYTT

ref. medl. møte _____ s.2

EAHIL _____ s.3

EDB

Generasjonskifte _____ s.4

Online, Offline... _____ s.5

SKRIVESTAFETTEN _____ s.9

DEBATT

Navneskifte? _____ s.10

Betalingsordninger I, II s.11

Diverse kunngjøringer etc s.12

Redaksjonen tar ferie i ferien,
- men posten åpner vi -- GOD SOMMER!

SMB - nytt

ISSN - 0800 - 3181

NORSK BIBLIOTEKFORENING
SPESIALGRUPPEN FOR
MEDISINSK BIBLIOTEK -
VIRKSOMHET

Norwegian Library Association.
Medical Section, NEWS

vol. 14, 1989, no 2

SMB-nytt

utgis av
Spesialgruppen for
Medisinsk Bibliotekvirksomhet

Redaksjonen:

Turid Tharaldsen
Statens Inst. for Folkehelse
AIDS-Informasjon
Geitmyrsvn. 15
0546 OSLO 4 Tlf. 35 60 20

Elisabeth Husem
Universitetet i Oslo
Psykiatrisk Institutt
Biblioteket
Pb. 230 Vindern
0319 OSLO 3 Tlf. 15 65 90

Hilde Trygstad
Diakonissehuset - Lovisenberg
Bibl. for Medisin og sykepleie
Lovisenberggy. 15
0456 OSLO 4 Tlf. 35 71 35

Ase Marie Hveem (kontakt)
Aker Sykehus
Medisinsk Bibliotek
0514 OSLO 5 Tlf. 22 50 50

SMB's styre:

Turid Tharaldsen, SIFF (leder)
Elisabeth Husem, UPSYKIAT
Sonja Semcesen, NYCOMED
Wenche Sæterdal, UOD
Anne Lise Lervik, RTRHEIM

Varamedl:

Tora Saue, HARSTAD
Kristin Omsjø, UMED

Velkommen til nytt nummer av SMB-nytt!

Vi åpner med å erklære at forrige redaktør har gjort en KJEMPEJOBBS,-det har vi skjønt nå!

Påskjønnelse for innsatsen har hun fått igrunnen, og god hjelp til å konsumere den fikk hun av påtroppende styre og redaksjon en gang i vinter, men

TUSEN TAKK igjen allikevel, Karen Marie, vi savner deg allerede! En fordel har du kanskje hatt ved å være redaksjon: -lettere å få deg til å møtes enn alle oss fire....F.eks. var Spesialgruppens leder så uheldig å miste 7.de-sansen sin her i mai, -åsså så uheldig hun var som fikk den igjen!

Noe voldsomt nytt har vi ikke å fare med i dette forsommer-nummer av SMB-nytt, men til gjengjeld har vi flere uuttømmelige emner:

PC-verdenen åpnes for stadig fler, og det trenger mange av oss hjelp til, se s.4 og s.5. Vi bør også merke oss møtet i Trondheim 18.september, som vi håper mange har anledning til å komme på (s.12).

Betaling for kopier engasjerer,(-og ergrer) stadig:

Betalingsordninger florerer, og meningene om dem likeså, bl.a.på "debatt-sidene."

Hva med en idé-konkurransse om beste forslag til "ordning"?

Premien vil selvfølgelig bli ÆREN for å ha kommet med beste forslag. Kommer det en "ordning" ut av forslaget, bør den dertil kalles opp etter opphav eller utklekkingssted.

RBT får ikke være med, for de har ikke gidde å svare ordentlig på brevet vårt engang.

Joda, fra egne rekker mottar vi stadig bidrag til SMB-nytt, og det er flott! Alle redaksjonsmedlemmene disponerer PC, så det er bare å sende inn stoff på diskett, -tror vi da. (WordPerfect på Diskett 5 1/4" 96 TPI High Density, mottas og returneres).

Når nå lay-out sjefen får lokalisert en skikkelig skriver til erstatning for hosstående matrise-printer, blir det så fint så!

-Og fortsetter det slik, har den heretter flerhodete redaktøren sitt største problem i å finne møtetidspunkt for alle på en gang....

Vi sier VELKOMMEN TIL-, og LYKKE TIL MED OSS!

møtenytt

Referat fra Medlemsmøte i Spesialgruppen for medisinsk bibliotekvirksomhet på Statens Sykepleierhøgskole onsdag 26 april.

Tema var Bibliotek tjenester ved de helsefaglige høyskoler. Vi var ca 18 bibliotekarer til stede. Først hørte vi Torill Redse fra Statens Sykepleierhøgskole. Hun begynte i full stilling ved skolen i 1984. Fra 1985 har hun holdt til i de samme lokalene, som var lyse og pene og romslige. Biblioteket har 30 lesesalsplasser, ca 4500 bind og 100 løpende tidsskrifter. Åpningstiden er til kl. 8 hver dag. Skolen har 250 studenter og 20 lærere. Foruten vanlig studium arrangerer skolen også etterutdanningskurs for sykepleiere. Skolen benytter NLM klassifikasjon og legger inn bøkene på Micromarc. Torill klaget over at bokstammen var for liten. 3 ganger holder hun undervisning for studentene. Først 1 gang: omvisning, så 2 gang: praktisk gjennomgang av biblioteket med visning av bibliografier og håndbøker, tilslutt gjennomgang av MESH foran skriving av hovedoppgaven. Alle nye lærere får opplæring i bibliotekbruk. Hun søker Medline, SPRIline og UBO:BOK.

Torill gjennomgikk også publikasjonen: Normer for Bibliotek tjenesten for sosial og helsefaglige høyskoler. Frem til 100 elever skal det være 1 stilling. Basisamlingen skal være på 400 bind. 40 b. pr student. De fleste skoler ligger langt under. Lokalene varierer. Normene har ikke hjulpet. Patricia Floe. Telemark sykepleierhøgskole kom til et godt drevet sykepleierbibliotek. Hun klaget over i likhet med Torill over at problemet er å skaffe litteratur når studentene skal skrive oppgaver om svært spesielle emner og flere skal skrive om det samme.

Hun pekte på at Vårdhøgskolen i Gøteborg har utgitt en fortegnelse over tidsskrifter i svenske sykepleierhøgskoler. Tilslutt hørte vi Tone Haarberg som hadde startet biblioteket sitt nærmest i et hjørne av en gang. Hun begynte i halv stilling, men har nå full stilling, og har bygget opp et fint bibliotek. Hun deltar på lærermøter, men har ikke stemmerett. Hun legger inn bøkene på Micromarc. Skolen har 3500 b., 94 tidsskrifter og 90 videokassetter. Hun sitter i høyskolerådet som skolen er en del av. Tone har laget en brosjyre for å synliggjøre biblioteket. Hun har dessuten laget et oversiktskart over biblioteket. 1 student sitter i Bibliotekutvalget. Bibliotekutvalget vurderer støttelitteratur-referanselitteratur. Tone har en egen spalte i Fysioterapeuten hvor tilvekstlister kommer.

Vi fikk en livlig diskusjon rundt bødets etterpåk. Det alle var enig om var at man ønsket å være med i valg av prosjektarbeider. Dessuten er det fint å få eksamensoppgaver tidlig, så man kan forberede seg på forhånd. Man ønsket imidlertid at lærerne brukte biblioteket mer. Tilslutt spiste vi rundstykker og deilig kringle.

Kristin

EUROPEAN ASSOCIATION
FOR HEALTH
INFORMATION AND LIBRARIES

ASSOCIATION EUROPEENNE
POUR L'INFORMATION ET
LES BIBLIOTHEQUES DE SANTE

60, rue de la Concorde, B-1050 Brussels, Belgium, Tel. 02/511 30 63
Bank: B B L, Agence Gal. Louise, B-1050 Brussels, nr. 310-0650373-74

NYTT STYRE I EAHIL

Geneva, 30 May 1989

TO MEMBERS OF THE EAHIL COUNCIL

Dear Colleagues,

It is time again for a message to you. During these last two months a reorganisation of the Executive Board of the Association has taken place. We are pleased to present to you again a full Board:

Ursula Hausen, Acting President
Monique C. Cleland, First Vice-President
Ragnhild E. Lande, Second Vice-President
Trevor A. King, Treasurer
Brigitte Blum, Executive Secretary
Arlette Pailley-Katz, Assistant Secretary
Marc Walckiers, Past President

We are happy that Mrs Monique Cleland has agreed to serve as First Vice-President. She will predominantly be concerned with planning Continuing Education for EAHIL. We also thank Brigitte Blum, who had received the next highest number of votes at the 1988 Election of the Board, to accept the post of Executive Secretary. We welcome her in the EAHIL Executive Board.

We are publishing the names of colleagues appointed to Committees in the next issue of the Newsletter. We would like to use this opportunity to inform you about the constitution of the following Committees:

CONTINUING EDUCATION COMMITTEE: Mrs Monique C. Cleland, Chair
Mrs Brigitte Blum, Bern
Mrs Muriel Carcano, Genval, Belgium
Mrs M. Jorda Olives, Barcelona

FUND-RAISING COMMITTEE: Mr Trevor A. King, Chair
Mr Claude Daris, Brussels
Mme Jeannette Ginestet, Montpellier

PUBLICATIONS COMMITTEE: Mrs Ragnhild E. Lande, Chair
Mrs Vilma-Alberani, Rome
Mrs J.C. Shaw, Leicester, UK

ET GENERASJONSSKIFTE

Jeg som skriver dette er Sentralsykehuset i Akershus' gamle "Silent 700". Den gang jeg var ung og på moten var eierne mine så stolte av meg at de skrev om meg i SMB-nytt. Nå er de nærmest flau over meg, så derfor skriver jeg selv:

I alle disse årene fra 1982 har jeg svart fyldig på tusenvis av spørsmål. Ikke én gang har jeg vært i stykker. Jeg har aldri hatt noen overhaling, rens eller service. Det er ikke annet å vente enn at dette synes på meg: den fine grå plasten har fått et gustengrønt skjær, jeg har sprekke i lokket, og innmaten i muffene har smuldret opp. Den ene muffen har røket i festet, den er bare festet i en ledning - en livets ledning for meg. For den dagen ledningen ryker er jeg dødsens: på skraphaugen.

Ved siden av meg på eierens skrivebord står det nå en ung, kraftfull PC. Den er høflig nok; presenterte seg som OWS-55, og presiserte at den snarere var en AT. Da den kom fikk jeg en ordentlig støkk, jeg hadde ikke regnet med pensjon allerede etter 6 år! Forresten må jeg smile litt i skjegget: jeg har på følelsen at jeg kommer til å ha min plass her enda en stund. Selv om eierne mine er umåtelig stolte av de nye maskinen, kan de ikke bruke den!! Til tross for at den opptar halve skrivebordet mangler den likevel modem, kommunikasjonsprogram og skriver. Selv lille uanselige meg har da såpass innebygget!

Dessuten er jeg avskrevet. En gang kostet jeg 17 tusen kroner og eierne mine hadde ligget på knærne i et år for å få kjøpe meg. De snakker ofte om hvor god den investeringen var. De sparer en hel stilling, sier de. Spør du meg tror jeg de kommer til å trenge en stilling til for å overmanne naboen...

Så sier de jeg er så sakte. Det kan jeg ikke skjønne. Ingen mennesker leser vel fortære enn jeg skriver? (De stakkars menneskene med sin lille hukommelse... Jeg samarbeider med en virkelig kapasitet.)

Forresten har jeg mine gleder. Det hender at det kommer såkalte brukere og ser meg for første gang. Jeg prøver å stramme meg opp og kommuniserer så bokstavene skvetter. Og da hender det at brukeren blir ikke bare imponert, men helt lykkelig, til og med overstrømmende over mine muligheter. "Bare vent. Her skal det virkelig bli muligheter", sier eierne mine da.

En av brukerne har spurt om å få meg når den tiden kommer. Jeg skalv av lykke et øyeblikk: tenk å bli eid av en BRUKER, kanskje en som ville ta meg med hjem i helgene? Men nei, eierne ville ha meg på lager. I tilfelle, sier de.

Jeg regner med å få selskap på lageret. Etter hvert kommer de til å havne der alle som en. Da får vi håpe på en god "Terminal care", og at vi kan pipe sammen i lystig lag!

Med hilsen:

Gamle Silent 700

Elisabeth Buntz, Rikshospitalet, Medisinsk Bibliotek og Informasjonssenter.

Den gamle Silent 700-terminalen har sett sine beste dager i de fleste bibliotek og har blitt, eller skal bli, erstattet av en eller flere PC'er.

LITTERATURSØKING:

MODEM

Den "dumme" terminalen var klar til litteratursøking uten videre. Det var bare å skru på strømmen og ringe opp basen. PC'en derimot må utstyres med et **kommunikasjonsprogram** og **modem** før den kan fungere som terminal. Modemet kan være eksternt: en boks festet med ledning til PC'en, eller internt: et "kort" satt inn i selve PC'en. Det er ingen sak å sette et modem på plass selv, enten det er internt eller eksternt, dersom man ønsker å føle seg litt teknisk. Men kjøp i hvertfall et modem som er godkjent av TBK. Problemer unngås og hjelp og ekspertise finnes alltid. Modemet bør kunne kommunisere med hastigheten 2400, 240 karakterer pr. sekund. Den gamle Silent'en skrev 30 karakterer pr. sekund.

DATAPAK

Datapak lar oss nå kommunisere med 2400 bauds hastighet. Men det er en litt annen kommando vi må gi etter å ha ringt opp 0165 (0166 også mulig for 2400) enn den vi brukte på Silent'en. Kommandoen er `Qsp cr` (abla sp og et carriage return). Ved bruk av lavere hastigheter er kommandoen den samme som før.

De bibliotek som har et høyt søkevolum, d.v.s. flere hundre timer i året, kan kjøpe seg en **PAD**-boks (Packet Assembler Disassembler) i stedenfor modem. Da koster Datapak abonnementet mye mer, men trafikkavgiften, bruken, blir billigere. Ved et meget høyt søkevolum, blir dette den billigste løsning. Vi får en egen direkte linje til datanettverket og trenger hverken telefon eller modem, og vi får overført søkeresultatet fra basen til vår PC med en hastighet av 9600 baud. En slik tilknytning kalles X25. Svært mange kommunikasjonsfeil ved søking ligger i den vanlige telefonforbindelsen mellom vårt bibliotek og Datapak, slik at en PAD-løsning betyr tryggere kommunikasjon.

KOMMUNIKASJONSPROGRAM

For å kunne utnyttet PC'en effektivt til søking, må det innstalleres et **kommunikasjonsprogram**. Et slikt program kan koste alt fra kr.0 til 2-3000. Det kanskje mest utbredte kommunikasjonsprogrammet, Procomm, kan man få gratis fra venner og kjente og det følger med ved kjøp av modem fra TBK. Det kan kanskje anbefales å skaffe **Procomm+**, salgsversjonen av Procomm, fordi den har en god, trykt manual. Det hele koster kr. 675,- ved bestilling fra TBK.

KOMMUNIKASJONSPROGRAM/norske bokstaver

Et problem med de utenlandske kommunikasjonsprogrammene, er de norske bokstavene **Æ Ø Å**. Det er nødvendig å finne ut hvilke tastekombinasjoner som kan gi norske og svenske bokstaver for å kunne søke i UBO:Bok eller Spriline f.eks. Noen program er slik at utskriften fra en skandinavisk base ser merkelig ut på grunn av manglende **Æ Ø Å**, andre program, slipper disse bokstavene igjennom slik at utskriftene ser bra ut.

Abatast er et populært **norsk-tastatur-program** som kan kobles inn ved hjelp av en kommando mens man bruker Procomm; slik at det blir mulig å skrive norske bokstaver på vanlig måte. Abatast selges bl.a. av Abacus Data A/S i Oslo for kr. 960,- mva inkl. Oppgi maskintype ved bestilling. Hva vi må gjøre med svenske bokstaver, (i Norge!) vet jeg ikke. Jeg har kontaktet MIC og Spriline uten å bli klokere.

KOMMUNIKASJONSPROGRAM/oppkobling

De amerikanske kommunikasjonsprogrammene: Crosstalk, Procomm, Smartcom etc., kan alle ringe opp og **logge på databaser automatisk**. Menyer fylles ut med rette opplysninger og parametere en gang for alle. I noen programmer lages "oppskriftene" til automatisk pålogging i en tekstbehandlingsfil som overføres til kommunikasjonsprogrammet. Kommunikasjonsparametere settes til: 1 stop bit, 7 data bits og parity even for søking i Medline og andre databaser. Ved oppringing til elektroniske oppslagstavler er parameterne som oftest 1 stop bit, 8 data bits og parity none. I alle fall, går ikke det ene, så går det andre!

KOMMUNIKASJONSPROGRAM/erfaringer

NTH selger sitt eget program som håndterer norske bokstaver, men det har ingen avanserte funksjoner som automatisk oppringing etc., såvidt jeg vet. **Spør Even Flood, Diane-senteret**. Even har begynt med et nytt kommunikasjonsprogram, Garlink, som klarer norske bokstaver, (Robertson/Gallagher A/S, Oslo). Jeg har ikke hørt om det. Det svenske firmaet LM Ericsson har et kommunikasjonsprogram, det brukes på Med.Fak.Bibl., spør Kari Halldal. Foruten Even Flood, har vi en ressursperson blant oss medisinske bibliotekarer i Sigbjørn Hernes på SIFF. Sigbjørn driver en elektronisk oppslagstavle for medisinske bibliotekarer! Jeg foreslår at vi alle bruker den! (37 86 60)

UPLOADING

Et avansert kommunikasjonsprogram gir deg mulighet til å formulere søkningen før du ringer opp til databasen slik at "taksameteret" ikke tikker før nødvendig. Det fratar deg muligheten til å være interaktiv fra første stund i søkningen, men er spesielt anvendelig for søkninger som skal repeteres. Det er også fint å ha lagt inn en ferdig søkeformulering (i en funksjonstast) for ting som ofte brukes: alle emneord for barn f.eks. eller en printkommando hvis du synes det er kjedelig å skrive samme kommando ofte. På RH søker vi med PC på tredje året nå, men vi har ennå ikke tatt ibruk uploading, så det er på høy tid å starte!

DOWNLOADING

En stor fordel med bruk av PC til søking, er å kunne la hele søkeresultatet "renne" ned på harddisk eller diskett. En langsam printer kan ellers forsinke og fordyre søkninger. Søkningene kan trykkes ut ved leilighet eller kopieres over på oppdragsgivernes disketter. Søkeresultatene er rene "ASCII-filer", de inneholder ingen finurlige koder og lar seg derfor kopiere inn i andre PC'er og programpakker.

Ved hjelp av WordPerfect eller et annet tekstbehandlings-program, kan søkeresultatet redigeres om du ønsker; eventuelt påføres en "ferdigtrykket" innledning. Husk å sette marger i tekstbehandlingen til 0 og 80 for å få plass til søkningen uten å måtte sette bindestreker eller få "brukne" linjer. Husk også at søkningen er en DOS-tekst og må taes inn med en "DOS-tekst inn/ut" funksjon.

Jeg foreslår at vi lager et kommunikasjonsprogram-seminar for medisinske bibliotekarer.

REFERANSEPROGRAMMER

Et søkeresultat kan lastes over i et nær sagt hvilket som helst program, men det betyr ikke at vi får forfattere til å plassere seg pent i forfatterfelt, titler i tittelfelt o.s.v. Vi får ikke referansene integrert i en lokal database for videre søkning og litteraturliste-utskrivning uten et spesialprogram.

Det finnes mange referanseprogrammer som kan ta imot en downloading fra databaser og som kan skrive ut referanselister i forskjellige formater, etter Vancouver-systemet etc., eller etter egen-definerte formater. Noen referanseprogrammer består også av en søkedel, et kommunikasjonsprogram.

REFERANSEPROGRAMMER/erfaringer

Sigbjørn på SIFF skal prøve ut Ref-11, Reference Manager og Pro-cite for å se hvilket av de produktene han vil anbefale for sin institusjon. Anatomisk institutt har valgt Reference Manager. På RH har vi prøvet ut Ref-11, Ref-ed, Get-a-ref og Sci-Mate. Vi valgte Sci-Mate som det beste for våre brukere ut fra at det hadde de mest avanserte funksjonene sammen med en billig pris. Dessverre viser det seg at Sci-Mate ikke vidreutvikles lenger, det er produktet Pro-cite som er ment å overta Sci-Mate's marked. Pro-cite er et supert program, men det gjelder å få prisen ned dersom det skal kunne anbefales for sluttbrukere. Programmene varierer i pris fra kr. 1000,- til det tidobbelte.

Jeg synes at vi medisinske bibliotekarer burde ha ekspertise til å veilede våre brukere i valg av slike programmer. I alle fall bør vi ha noen artikler og noe brosjyre-materiale liggende som vi kan gi ut når det blir spørsmål etter det.

Vi burde ha et seminar om referanseprogrammer også. Det er i det hele tatt mye å lære, og tid og penger er det alltid for lite av for oss. Vi får trekke på hverandres ressurser så godt vi kan. Noen kan det ene og noen det annet. Det blir i hvertfall mer og mer spørsmål etter kommunikasjonsløsninger og referanseprogrammer.

REFERANSEPROGRAMMER/sluttbrukere

Forskere og andre kan bruke referanseprogrammene til å søke i databaser selv (hvis det er kommunikasjondel med), downloade inn i eget personlige, elektroniske arkiv (database), eller få utført søkninger på diskett i biblioteket og overføre til eget arkiv i egen PC, og skrive ut referanselister i forskriftsmessig stand for publisering i forskjellige tidsskrift. Referansprogrammene arbeider sammen med tekstbehandlingen slik at henvisninger til referanselisten kan settes inn i manuskriptet. Mange referanseprogrammer gir mulighet for oppretting av flere baser slik at det kan være en base for adresser, en for pasienter, en for prosjekter, flere forskjellige for artikler o.s.v.

CD-ROM og CURRENT CONTENTS-ON DISKETTE etc.

Mange bibliotek har fått, eller skal få CD-ROM eller forskjellige database-produkter på diskett. Det vil være aktuelt å downloade fra disse tjenestene også; enten bare over på disketter og inn i tekstbehandlingsprogram, eller å få søkeresultatet inkorporert i eget personlige arkiv, i et referanse-databaseprogram.

Bruk av CD-ROM krever ingen spesiell kapasitet på PC'en, men dersom du skal abonnere på den fulle versjon av CC/Life Sciences på diskett, så kreves det en AT-maskin. Med andre ord en maskin som er kraftigere enn vanlig PC'er med 360.000 bytes disketter.

"ETTERORD"

Jeg har skrevet denne artikkelen ut av eget hode vel vitende om at det finnes et utall artikler om emnet og at det finnes mange bibliotekarer som er bedre kvalifisert til å skrive en slik artikkel. Jeg har likevel gjort det for å få igang en diskusjon i bladet vårt. Vi er heldige som har Even Flood, Diane-senteret og Diane-nytt, men i tillegg kan det være greit å diskutere i et "medisinsk miljø".

skrivestafetten

Min arbeidsplass; Det Norske Radiumhospitalet, Medisinsk bibliotek.

Radiumhospitalet har 429 senger og ca. 1300 ansatte, dette inkluderer også Institutt for kreftforskning og Kreftregisteret.

I 1989 får vi også apotek med 10½ stilling.

Biblioteket er et spesialbibliotek, der det meste av litteraturen omhandler kreftforskning og -behandling. Vi har også mye biologi, kjemi og fysikk. Brukerne er forskere og leger, en del onkologistudenter og radiografstudenter, svært få av andre kategorier. Forskerne er storforbrukere av informasjon.

Vi er 2 hele bibliotekarer og 1/3 kontorfullmektig her, vår 1/3 dame tar seg av bestillinger utenfra.

Jeg har vært her som bibliotekleder siden mars 1987, og kom da fra Bærum sykehus, der det er kombinasjonsbibliotek. Det er en liten drøm å få til det samme her, pasientbiblioteket ved DNR drives i dag helt på frivillig basis av pasientvenner. Det er ingen fagutdannet bibliotekar der.

Lokalene våre er gammeldagse, upraktiske og for små, men i forrige uke fikk vi nydelig korkbelegg på gulvet (etter 2 års mas!). Så det går fremover.

Det gjør det også på EDB-siden. Vi har kommet et godt stykke på vei mot vår tid, i oktober fikk biblioteket egen PC (PD?) med Mikromarc, Word perfect og kommunikasjonsprogram. Gleden var stor, men kort, maskinen ga seg til å "henge" med ulike intervaller alt fra 5 minutter til 2 timer. Etter 2 måneders kringel med leverandøren, ble maskinen hentet, og siden har vi ventet på ny. Det har droppet inn deler nå og da, og i dag er alt på plass. Vi tør nesten ikke si at vi gleder oss igjen.

Planen er å utvide i nettverk, og å få utlansmodul når den blir klar fra leverandøren.

Betaling for kopier ble innført fra 1989, mest fordi vi ikke har kapasitet til å ta oss av økningen i antall bestillinger. Ryktet om at vi fremdeles var gratis, økte bestillingsbunken fra dag til dag.

Vi får se hvor mye det koster å ta betalt etter 1 års prøvedrift, kan det lønne seg eller ikke?

I høst fikk 25 avdelingsledere her på DNR tilbud om å ta NKI-skolens "Lederutdanning for helsepersonell", og jeg var en av dem. Det er en tre terminers administrativ utdanning, med brevundervisning og klasse hver tirsdag. Mye lekser, men nyttig for en leder som er litt for seg selv i institusjonen. Alle som går i klassen vet nå hvor biblioteket er.

Et fromt ønske til slutt: TID til å sette oss skikkelig inn i bruken av PC'n vår i arbeidstiden.

Anne Helene Stjerndahl
Anne Helene Stjerndahl

Skrivestafetten går videre til: Miriam Håndlykken
Telemark Sentralsykehus, medisinsk bibliotek
3700 Skien

NAVNESKIFTE I SMB?

På siste årsmøte ble mitt forslag om et navneskifte for SMB luftet og dette førte til livlig diskusjon. Jeg vil gjerne si noe om bakgrunnen for mitt forslag.

Bakgrunnen

SMB er en interessegruppe for all slags helsebibliotek, men likevel er det svært få helsefaghøgskoler som er medlemmer.

Som medlem av valgkomiteen skulle jeg finne en kandidat til styret fra sykepleierhøgskolene. Jeg kunne bare identifisere 10 personlige medlemmer i medlemslisten. I tillegg er det 5 skoler som er institusjonsmedlemmer uten at bibliotekaren er medlem.

Det finnes ca. 50 helsefaglige høgskoler i Norge, selv om ikke alle har bibliotekar. Her er det et stort potentiale for SMB å erverve flere medlemmer, og jeg forstår det slik at styret vil arbeide aktivt for å få dem med.

Hvorfor skifte navn?

Dermed foreslo jeg til valgkomiteens leder at som et ledd i dette arbeidet at vi kanskje burde skifte navn til noe som var mere dekkende for vårt arbeidsområde.

Navnet Spesialgruppen for medisinsk bibliotekvirksomhet er tungvint og er ikke representativt for det vi gjør, dvs. å gi bibliotek tjenester til alle slags helsepersonell.

Forslag

Det kunne være interessant å høre om andre medlemmer deler min mening og om de har et forslag til nytt navn. Jeg kunne tenke meg å foreslå Helsebibliotekgruppen.

Andre går foran oss

Å skifte navn er da ikke så revolusjonerende. Allerede for ca. 10 år siden skiftet den tilsvarende britiske gruppen navn fra "Medical Section of the Library Association" til "Health and Welfare Libraries Group". Og den nye europeiske foreningen heter jo "European Association of Health Information and Libraries".

Fordel å være medlem av SMB

Jeg har hatt mye glede og nytte av SMB i de 12 årene jeg har vært medlem. SMB er særlig viktig for oss som driver enmannsbetjente bibliotek fordi vi mangler et fagmiljø på arbeidsplassen. Derfor synes jeg det er viktig at flest mulig er med, og jeg er glad for SMB's forsøk på å trekke til seg medlemmer fra alle de helsefaglige bibliotekmiljøer i Norge.

Vi er så få - vi bør stå sammen!

Patricia Flor
Telemark sjukepleierhøgskole og
Telemark Sentralsjukehus, Yrkesmedisinsk avd.
10/4-89

betalingsordning ? I

Ang. betaling for tidsskriftkopier.

Det er tydelig at utsending av innbetalingskort for denne bibliotek tjenesten er blitt "standens" nye, store hobby. Den griper om seg i rasende fart, men nå tar vi til motmæle. Vi vil ikke henge med på denne karusellen, men vi synes ikke det er riktig at vi skal betale for kopier fra dem vi sender gratis til. Derfor - vi kommer heretter til å trekke fra det beløp vi har levert kopier for. Med andre ord - vi vil rette på regningene!! Dette selvsagt fordi vi ikke har verken ønske, tid eller planer om å sende egne fakturaer. Så hvis ikke innbetalt beløp skulle stemme med fakturaen deres, så vil mellomlegget utgjøre kopier dere har mottatt fra oss.

I tillegg tar vi oss den frihet å oppfordre alle andre "gratisbibliotek" til å gjøre det samme. Dessverre kommer vi ikke en gang til å beklage rotet i regnskapene rundt omkring!

Etter vår mening er dette betalingstullet med på å pulverisere det gode biblioteksamarbeidet vi har hatt til nå. Spesielt ille mener vi det er at ansvarsbiblioteket leder an. Kanskje vi heller burde prøve å gå motsatt vei med et nærmere samarbeid. Kan vi heller se på tidsskriftholdet under ett? Hva med å si opp noen av de dyre abonnementene og inngå låneavtaler med hverandre? For eksempel kan det nevnes at Aust- og Vest-Agder har en god del slike avtaler. Vi låner tidsskrifter av hverandre som sirkulerer på huset før de returneres. Vårt håp er at vi snart kan komme frem til en bedre løsning slik at vi slipper å bytte penger i tillegg til bibliotek tjenester.

Med vennlig hilsen

Solveig Habostad og Grete Jørgensen
Vest-Agder Sentralsykehus

Solveig Habostad

Grete Jørgensen

betalingsordning? II

Aker Sykehus
MEDISINSK BIBLIOTEK
0514 OSLO 5
Tlf. 22 50 50 / 727

Det var en gang
et mindre bibliotek...

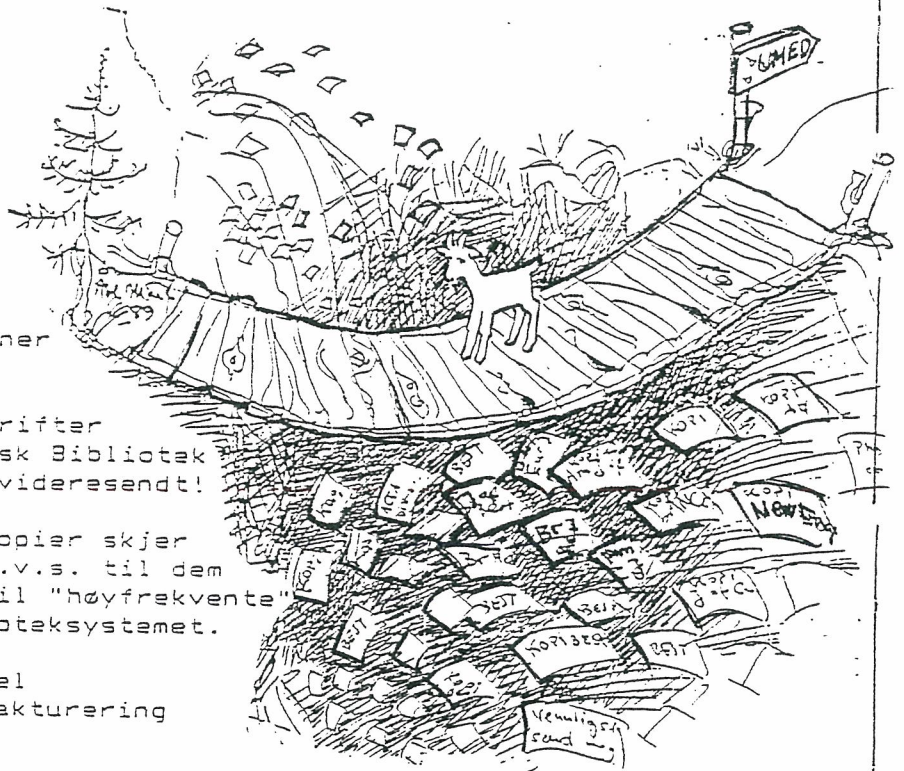
OM FOTOKOPIERING!

Vi har fremdeles ikke
kontorhjelp, og må holde
igjen på tidkrevende rutiner
der det er mulig....

-KOPIBESTILLING av tidsskrifter
som finnes på Biomedisinsk Bibliotek
(UMED), blir automatisk videresendt!

-FAKTURERING av artikkelkopier skjer
bare i "ytterste nød", d.v.s. til dem
som fakturerer oss, og til "høyfrekvente"
bestillere utenfor biblioteksystemet.

Pris: kr. 20,- pr. artikkel
Gjensidig avståelse fra fakturering
ønskes og tilbys!

89/AMH

"...og der har de et bibliotek
som er mye større og sterkere..."

1988 ble det året da betaling for fotokopier virkelig grep
om seg blant samarbeidende bibliotek i Norge, i hvertfall
der man sysler med biomedisin og helse. Forskjellige, og
mer eller mindre gjennomtenkte ordninger ble oss servert pr.
rundskriv, og det tidligere så vel omtalte samarbeid ble til:
Take it, -or leave it.

Etter vel ett års erfaring med disse "ordningene", kan det
være på tide med en foreløpig oppsummering. Her kommer en fra
oss to på AKERSYK.

Først litt statistisk:

Biblioteket sendte ifjor ut 1877 artikler i form av fotokopi,
hvorav 1790 art. til norske bibliotek.
Tilsvarende tall for innlån var 1690
hvorav 1402 art. fra norske bibliotek.

Våre samlede utgifter til fotokopiering var ifjor kr.25.400,-
hvorav kr.16.800,- til bibliotek i Norge.
(Da er vårens rest-regning fra UMED for høsten 1988 tatt med).
Tilsammen kjøpte vi 611 artikkelkopier fra UMED for
kr. 12.220,-.

Det var med temmelig laber entusiasme vi hadde etablert nok et
register i en allerede overfylt skranke, nemlig "kopikvitterings-
registeret". Her oppbevares gjenpart av bestillingsblanketten til
alle utsendte fotokopierte artikler for på den måten å holde øye
med "balansen" i kopibyttet.

Vår først mottatte faktura etter den uoffisielle "innføringen" av betalingsordning i norske bibliotek, kunne derfor møtes med at vi hadde levert ca. dobbelt så mye som vi hadde mottatt i samme periode. Tilbud/anmodning om å frafalle fakturering ble avslått fra fakturerende biblioteks side.

Vi følte oss motarbeidet, de følte seg motarbeidet, -og så skrev vi vårt biblioteks aller første faktura...

Dem er det heldigvis ikke blitt så mange av:

Av de 8 innenlandske bibliotek som har sendt faktura, har 5 gått med på avregning eller fullstendig avståelse fra fakturering. Fra samtlige utenlandske fakturerende bibliotek, og et innenlandsk (UMED), er mottaket av artikler helt ensidig, og faktura ut bortfaller.

-Så da er det bare tre igjen i Norge som hittil har fått regning fra oss, og de ca 2000 kr. det her dreide seg om, har gått rett inn på sykehusets konto. En nokså fersk forespørsel til Administrasjonen om å få bruke disse til kursmidler ga negativt resultat, så noen direkte fortjeneste til å spe på budsjettet med er det ikke.

Det er første gang tallet for utsendte kopier er større enn for innlånet, men for å være ærlig er det bestillinger ut som har gått noe ned og flere bestillinger er sendt ut av landet enn tidligere. Vi regner med at reduksjonen skyldes nedgang i SDI, og forhåpentlig også resultat av bedre treff på litteratursøk. Vi synes det er tankevekkende at bare litt over 1/3 av artikkelmengden kunne skaffes fra vårt ansvarsbibliotek, UMED.

Vi hadde proklamert høyt og ergerlig at vi hverken ville betale eller ta betalt, og ventet faktisk at nå ville mange bestillinger som tidligere gikk til UMED og andre betal-bibliotek, havne hos oss. Dette ser ut til å ha stabilisert seg, (muligens ved hjelp av den Lille Bukken Bruse over bestillings-fossen)? i hvert fall har ikke tallet på utsendte kopier steget i forhold til fjoråret.

Så lenge vi kan holde våre kopieringsutgifter nede med byttemetoden, har vi også medhold hos vår økonomiavdeling i at fotokopiering ikke er noen kilde til reell inntekt for biblioteket/sykehuset.

Vårt nylig omdøpte "øye-for-øye, tann-for-tann-register" volder oss ikke lenger så veldig mye bry, -det har gått automatikk i nedstøpingen og vi tar det frem etter behov.

-Så hvorfor denne skepsis fremdeles? Hvorfor alle disse fordommer er det noe å mase med nå som det jo (tilsynelatende) går så greit?

Denne saken har flere uoppklarte sider, hvor Ansvarsbibliotek-ordningen er både den mest pinlige, men også den hvor løsningen bør finnes.

Det er den "ordningen" vi bør komme frem til.....

Kjære med- og medarbeidende bibliotekarbeider:
kom med synspunkter, situasjonsbeskrivelser, forslag,
så vi kan få gjort noe ordentlig!

Hilsen Ase Marie

Kunngjøring !!!

KURS & MEDLEMSMØTE, TRONDHEIM 18.-19.sept. 1989

Vi ber alle SMB-medlemmer om å sette av tid og penger til en lang-weekend i Trondheim. Vi lover inspirasjon og lærdom for liv og sjel.

Vi håper å kunne møtes allerede søndag den 17., men det offisielle programmet starter mandag den 18.september.

Bruk av PC for søking, valg av kommunikasjonsprogram. Procomm og Garlink blir gjennomgått. Referanseuttak (downloading) på diskett. Kr 250.- pr deltager. Kurset blir holdt på DIANE-senteret, ledet av Even Flod.

Om kvelden holder vi medlemsmøte på "Gjest Bårdens kafé" som ligger i tilknytning til Trondheims nye folkebibliotek. Den kan by på en helt spesiell trøndersk atmosfære. I tillegg får vi besøk av forfatteren Fredrik Skagen (med bibliotekarbakgrunn) som vil kåsere for oss.

Tirsdag vil RTRHEIM holde åpent hus for oss. Vi får muligheter til å sette oss inn i hvordan det er å være et medisinsk bibliotek tilknyttet BIBSYS. Både som deltager og bruker av systemet vil det sikkert være mange tips å få. Det var det første medisinske biblioteket som tok i bruk CD-rom i Norge. Selv om en del andre har kommet etter, så har Rtrheim rukket å få en del erfaring. Det å få se teknologien i praktisk bruk og å få råd angående utstyr og programvare, vil sikkert være av stor interesse for de som ønsker å følge opp i eget bibliotek.

SMB vil komme med spesiell invitasjon angående hele arrangementet. Vi vil prøve å få til en pakkeløsning fra Oslo-området. Nærmere opplysninger kan fåes hos Kurskomitéen v/ Åse Marie Hveem, Aker sykehus, tlf. 02.22 50 50, eller

-Anne Lise Lervik, Regionssykehuset i Trondheim, tlf 07-598496

lesetips

ACCESS TO NURSING INFORMATION RESOURCES

Sally A. Kilby, Carolyn C. Fishel and Ann D. Gupta

There is a wealth of nursing information available in multiple formats (journal articles, books, audiovisuals, computer software, pamphlets, dissertations, etc.). But the resources are not readily available to help the nurse identify needed materials quickly and easily. Current access to nursing journal articles and books is evaluated in detail; the need to collect and organize other types of nursing information is outlined. Better control of nursing information is a must if nurses are to take their place alongside other health care professionals.

IMAGE J of Nursing Scholarship, 21 (1) 1989. s26-30

Is the librarian a distinct personality type?

DAVID P FISHER

A critical assessment is made of psychological investigations into the personality of the librarian conducted over the last 30 years. The influence of societal stereotypes upon psychological research is examined. Problematic methodologies and conflicting results preclude the emergence of any distinct personality profile common to librarians. The studies fail to demonstrate links between the individual and the organization. The efficacy of the whole psychological enterprise is brought into question.

J Librarianship, 20 (1) 1988. s 36-47

agrippa - psykiatriske tekster
1988:10:84-102

Elizabeth Oksholt

Psykiatri: hvordan finder man litteraturen?

Foruden at være et medicinsk speciale inddrager psykiatrien litteratur fra andre videnskaber, navnlig samfundsvidenskaberne, psykologi og filosofi.

Derfor kan en litteratursøgning i psykiatri omfatte mange forskellige værker, og det er nødvendigt også at have kendskab til andre bibliografier end de almene medicinske.

Det er denne artikels formål at give en indføring i metoder til litteratursøgning, at beskrive de vigtigste bibliografier til litteratursøgning i psykiatri og at orientere om de muligheder, bibliotekerne giver for at fremskaffe litteraturen.

Health Libraries Review

1989;6:1:42-49.

Robert GANN, *Health Information Manager,*

Wessex Regional Health Authority,

Southampton General Hospital

Patient Information. Under overskriften "Patient information" har

Robert Gann et fyldig referat fra "the Second European Conference of Medical Libraries", Bologna, Italia, nov.1988.

Følgende tidsskriftårganger gis bort:

Acta chirurgica Scandinavica m.suppl. 1966-78
Acta medica Scandinavica m. suppl. 1966-78
Acta obstetricia et gynaecologica Scandinavica m. suppl.1965-78
Acta orthopaedica Scandinavica m.suppl. 1966-78
Acta radiologica. Diagnosis. Rød serie 1966-78
Acta radiologica. Therapy. Physics. Biology. Blå serie 1966-78
American journal of medicine 1966-78
American journal of obstetrics and gynecology 1966-78
Anaesthesia 1972-78
Anesthesiology 1963-78
Annals of internal medicine 1966-78
Archives of disease in childhood 1975-78
British journal of anaesthesia 1966-78
British journal of obstetrics and gynaecology 1975-78
British journal of radiology 1966-78
British medical journal 1965-78
Cancer 1966-78
Circulation 1966-75
Clinical chemistry 1972-78
Fertility and sterility 1968-78
JAMA. Journal of the American Medical Association 1973-78
Journal of bone and joint surgery. A.American volume 1966-78
- - - - - B. British volume 1966-70
Journal of clinical pathology 1966
Journal of obstetrics and gynaecology of the British Commonwealth
1968-74
Journal of the Oslo City Hospitals 1965-78
Lancet 1966-78
Läkartidningen 1966-78
Medical clinics of North America 1970-78

Nordisk medicin 1966-79
Nytt fra sykehusavdelingen 1965-69
Radiology 1966-78
Scandinavian journal of clinical & laboratory investigation 1966-76
Scandinavian journal of plastic and reconstructive surgery 1969-78
Scandinavian journal of thoracic and cardiovascular surgery 1967-78
Scandinavian journal of urology and nephrology 1967-78
Sexualmedisin 1974-75
Sjukhuset 1964-78
Surgery, gynecology & obstetrics 1966-78
Sykehuset. Meddelelser fra Den norske sykehusforening 1974-81
Tidsskrift for danske sygehuse 1977-80
Ugeskrift for læger 1966-78
Zeitschrift für klinische Chemie und Biochemie 1974-76

Henvendelse: Ringerike Sykehus
Medisinsk bibliotek
3500 Hønefoss
Tlf. 067 22611

dagens oppfordring:

SKRIV!

Health Libraries Review

A journal for medical,
health and welfare librarians

- to assist medical, health, and welfare librarians
- to publish both longer pieces of original thinking and research, and shorter news reports and announcements
- to keep in mind the needs of patients and clients, as well as those of professionals
- to explore new information technologies and their use
- to act as a means of exchange of news and views with librarians in other countries

Blackwell Scientific Publications
PO Box 88, Oxford, UK

— oppfordringen kommer fra
Edwige Mortyr på Bliudeforbündets Bibl. — og
hän har fått den fra redaktøren, som
heter: Shane Godbolt

baksiden

∴
~o~

Dear Lord (prayed the patient),
If I must be sick,
Please don't let me be an
interesting case.
Amen.

Kathleen MacInnis

~o~
∴

... og VEL MØTT til høsten!